

HALL VAM USPEN V SENATNI PREISKAVI

Po njegovem mnenju vlada pod-
vzame korake za stabiliziranje
industrije.

Bellaire, O. — Lee Hall, pred-
sednik rudarske distriktne or-
ganizacije v državi Ohio vidi
speh v senatni preiskavi premo-
govne industrije. Hall in pod-
predsednik rudarske organizacije
Watkins sta dospela iz Colum-
busa v okraj Belmont. V Colum-
busu sta pomagala s svojim
pričanjem rudarjem, ki so bili
sodnijskim potom izgnani iz
stanovanj. Hall se je izrazil, da
bo senatna preiskava pomagala
v toliko, da bo vlada stabilizirala
premogovno industrijo. Od
tukaj se je Hall podal v družbi
Cinquina, subdistriktnega pred-
sednika v vzhodni del Ohija, da
se osebno prepriča, kako napre-
duje gradnja barak, v katere
nastanijo rudarske družine, ka-
terim je stanovanje odpoveda-
no sodnijskim potom. Obenem
se hoče prepričati, koliko je res-
nice na poročilih o izgredih, o
katerih so poročali meščanski
listi.

O Hallu poročajo, da se je iz-
razil, da iz senatne preiskave
vzraste vladna uravnava pre-
mogovne industrije. Ispovedi
zastopnikov organiziranih ru-
darjev in podjetnikov pokazuje,
da se mora nekaj izboljšati, da se
ohrani industrija. Tak je tudi
občutek v Washingtonu, je rekel
Hall, ampak jaz ne morem lare-
ti, kakšni bodo so podvzamejo.

Iz besed Halla, predsednika
hiškega distriktne rudarske
organizacije, je bilo razumeti, naj
se zdi, da se hoče, veljav-
no bo za organizirane rudarske
polja in neorganizirane južno od
reke Ohio, kjer so največji tek-
movalci podjetnikom, ki zapos-
lijo organizirane rudarje.

Nova kriza med Jugo- slavi in Albanijo

Albanija zapira mejo pod
pretnostjo boja.

Dunaj, 4. apr. — Med Albani-
jo in Jugoslavijo se spet kuha
kriza, ki alcer še ni resna, toda
na Balkanu lahko postane vsa-
ka kriza nevarna.

Albanska vlada je včeraj za-
prla svojo mejo ob Jugoslaviji
iz razloga, da prepreči epidemijo
pegastega legarja, ki se baje
širi po južni Jugoslaviji. Jugo-
slovske oblasti zanikajo kak-
šno nevarnost veld bolezni in
sumijo, da se za zaprtje meje
morda pripravljajo vpad mace-
donskih in albanskih komita-
šev.

Nemke v boju za dekliška imena.

Berlin, 4. apr. — Napredne
ženske organizacije so doslej,
da je bila v praksi zbornici pre-
ložena naredba za postavno pri-
znanje dveh imen omoženih
ženak. Naredba se glasi, da o-
možena žena obdrži svoje de-
kliško ime zeno z moževim. Na
primer Bertha Schultz, ki se o-
moži z Hans Muellerjem, se bo
potem pisala Bertha Mueller-
Schultz. Gibanje za to reformo
v Nemčiji je precej močno. Dru-
go, še bolj radikalno gibanje
med izobraženim ženstvom, gre
za tem, da odpadeta naziva "go-
spa" in "gospodinja", da torej
ne sme biti razlike med omoženo
in samsko žensko.

Hickman izve 3. maja svoje
mno.

San Francisco, Cal. — Driv-
no vrhovno sodišče odloči dne 3.
maja o prituži W. E. Hickmana
proti njegovi gurini oboedi ra-
di umora Parkerja dolica.

Nova sodna obravnava proti kralju Sinclairju

Preiskava v senatu glede petro-
lejske korupcije se nadaljuje.

Washington, D. C. — V aredo
je bila obnovljena obravnava
proti olinemu magnatu in mul-
timilijonarju Harry F. Sinclairju
pred distriktnim zveznim so-
diščem v Washingtonu. Prva ob-
ravnavna, ki se je vršila minulo
jesen, se je izjalovila veld na-
meravanega podkupovanja po-
rotnikov. Sinclair se mora zagro-
varjati radi osleparjenja vlade
glede olinih vrelcev v Teapot
Domu. Njegovi odvetniki skuša-
jo preložiti proces na prihodnji
teden.

Med tem se je pred senatnim
odsekom za javna semilična ob-
novilo zaslišavanje teapotdomske
oline afere. Bivši senator
Lenroot iz Wisconsin je prišel
prostovoljno pred odsek in zani-
kal, da je on kdaj evetoval Al-
bertu B. Fallu, da naj prikrrije
"posojilo" \$100,000, ki mu ga je
dal olini magnat Doheny. Sena-
tor Smoot tudi taji, da je bil
zraven. Fall je pred par dnevi
v El Pasu dejal, da se je ravnal
po navetu Lenroota in Smoota,
ko je leta 1923 informiral senat,
da mu je McLean posodil ome-
njeno vnoto.

Nova priča je bil bankir Birch
Helms iz New Yorka, ki je po-
vedal, da je pisal predsedniku
Hardingu in veld članom njego-
vega kabineta, naj se dovoli olini
družbam, da tekmujejo s
ponudbami za teapotdomsko olin-
no koncesijo. Opravi ni nješar.
Harding mu je odgovoril po svo-
jem taktiku, da je odgovorila v
rokah notranjega tajnika Paha
in da se on ne vlika v te reči.

Socialisti porazili Powellovo predlogo

Pritisk od strani socialistov je
bil tako velik, da se je v zad-
njem trenutku izjavilo ma-
nover adonah profesional-
nih demokratičnih in repu-
blikanskih političarjev.

Trenton, N. Y. — Socialisti
in neodvisniki so napravili
tako velik pritisk proti Powel-
lovi predlogi, ki je določala, da
morajo kandidati neodvisnih
strank imeti sto tisoč podpisov
mesto osem sto, da pridejo na
glasovnico, da je državni senat
tik pred zaključkom zasedanja
zahteval, da se mu vrne predlo-
ga in ponovno uvaževanje. Pred-
loga je bila že sprejeta v držav-
ni zbornici in državnem senatu
in treba je bilo samo še gover-
nerjevega podpisa, da bi predlo-
ga postala zakon.

Predloga je tvorila nevarnost,
da postane precedent za druge
države.

Kadar knezi potujejo po svetu.

Berlin, Nemčija. — Afganski
emir ali kralj, ki potuje zdaj po
svetu, je bil v Berlinu zelo bo-
gato obdarovan. Podarili mu
niso le letala, ampak darovanih
mu je bilo tudi sto parov čevljev,
tako da lahko zdaj peš gre
domov in se mu ni treba bati, da
pride bos domov. Ruski boljšo-
viki so ga zelo vlnudno povabili
na obisk, kar je pokazalo, da je
pod sovjetsko zvezdo tudi pro-
stora za kronanega vladarja.

Brez dela — samomor.

Chicago. — Julius Schmidt,
star 58 let, je lakal delo več
mesecev, toda dobiti ga ni mogel
nikjer. V torek so ga našli so-
sedje mrtvega v njegovem sta-
novanju, 2136 Kedvale ave. Za-
dušil se je s plinom.

Ogrom rudarjev ubitih.

Keystone, W. Va. — V pre-
mogovniku No. 2 Keystone &
Coke kompanije je bila v ponde-
lju razstrelba, ki je usmrtila o-
sem delavcev.

OLJE SKROPI TUDI NA DE- NOKRATE

Republikanski senator brknji
olje v skrbno pripravljenem
govoru tudi na demokratične
političarje.

Washington, D. C. — Senator
Robinson iz Indiana in ljublje-
nec Kukulskiana, je prizadjal
demokratičnim političarjem u-
darec, da ne bodo mogli izrabiti
olja proti republikanski stranki
v volilni kampanji, ko je v sena-
tu čital skrbno pripravljen go-
vor, ki ima opraviti z demokra-
tičnimi političarji ob času Wil-
sonovega režima. Večinoma je
citiral stavke iz debate o splošni
predlogi za oddajo zemljišč v
najem iz leta 1919. Senator
Walsh iz Montane je bil glavni
zagovornik te predloge, naj-
ostrejši kritik pa senator La
Follette iz Wisconsin.

Robinson je čital izjave, ki jih
je napravil senator Walsh v de-
bati leta 1919. Te izjave so se
kazale, da je imela predloga za
oddajo zemljišč v najem svoj
izvor v Franklin K. Lanu, ki je
bil takrat tajnik za notranje
zadeve. Pokazal je, da je Lane
dne 1. avgusta leta 1917 poslal
pisma drugim članom kabineta,
da se mornariške oline rezerve
oddajo v najem, da se tako pre-
preči izvažanje olja po olini-
kih, ki so vprav zunaj in tik
oline rezerve. Robinson je tr-
dil, da je Lane resigniral spo-
mladi leta 1920, ker mu pred-
sednik Wilson ni dovolil, da bi
nadaljeval z oddajo v najem
mornariške oline rezerve šte-
v. 3.

Robinson je dalje pokazal, da
se je Doheny sporazumil s Lan-
om, preden je podal resignacijo,
da mu da službo s \$50,000 plače
na leto. Robinson je citiral
Walshovo trditev iz leta 1919
v debati, da Doheny nesebi-
čno daje navzete glede odda-
janja olinih rezerv v najem.
Walsh je dejal, da "ne zdi, da
on nima nobenega interesa v
svetu oline rezerve ali v nobe-
nem svetu, ki bo patentiran."

Doheny je plačal McAdooju
kot odvetniku \$250,000 glede
olinih zadev, ki so se tikale Ma-
hike. Doheny je dalje vzel v svo-
jo službo Lanovega privatnega
tajnika, njegovega pomožnega
tajnika in njegovega komisarja
v zemljiščnem uradu. McAdoo
zdaj vodi Walshovo kampanjo za
predsedniško nominacijo.

A. Mitchell Palmer, justični
tajnik ob času Wilsonovega re-
žima je dovolil Standard Oil
kompaniji, Southern Pacific žele-
znici in Equitable Trust kom-
paniji, da so si na sleparski na-
čin prisvojile 165,000 akrov olin-
nega sveta na ta način, da je
odlašal z apelom na zveznih so-
diščih, dokler ni bilo prepozno
vložit priziva.

Robinsonov napad na Sinclair-
ja in Dohenyja se ni slišal od-
krit, toda njegov napad na Wal-
sha, McAdooja in Palmerja je
pa napravil škodo.

Papeška ekspedicija na severni tečaj.

Rim, 4. apr. — General Nobili,
ki pojde letos z rakoplovom na
severni tečaj, bo imel s seboj tu-
di nekega jezuitskega duhovna,
katerega mu je izbral papež. Pa-
pež je tudi blagoslovil križ, ki
ga Mobile postavi na severni te-
čaj. Na križu bo italijanska za-
stava.

Hoan v Milwaukeeju ponovno izvoljen.

Milwaukee, Wis. — Socialisti-
čni župan Daniel W. Hoan je bil
v torek ponovno izvoljen z ve-
liko večino pri občinskih volit-
vah. Njegov "neatrakcijski"
protikandidat Schallitz, bivši se-
rif, je ostal daleč za njim. Hoan
je še 12 let milwaški župan.

Politična korupcija tira ljudi v samomor

Stara garda na jugu obtožena,
da guli zvezne nameščence do
kosti.

Washington, D. C. — Senator
George iz Georgije je 3. t. m.,
obdolžil republikanske voditel-
je v svoji državi, da so poglani
poštarija L. S. Petersona v Dou-
glasu, Ga., v samomor. Peterson
je pred nekaj dnevi ustrelil ene-
ga svojih klerikov in potem je
ubil še sebe. Tragedija je sledi-
la, ko so Petersona odstavili na
obtožbo, da je pomeveril \$214
postnega denarja.

Peterson je ostavil pismo, v
katerem pravi: "Republikanska
stranka je izvela iz mene dva
tisoč dolarjev v zadnjih petih le-
tih in zahtevala je še več. Moja
plača ni zmogala tega in pri-
morani sem bil nekaj storiti."

Senator George je izjavil, da
je javna tajnost, da so val zvez-
ni uradniki v južnih državah
prisiljeni plačevati bakšis v obli-
ki "prispevkov v fond republi-
kanske stranke" ne glede na to,
kateri stranki spadajo. Ako
ne plačujejo, izgube službo. Da-
lje je rekel George, da so politne
in druge zvezne službe v Georgi-
ji na prodaj onim, ki največ
plačujejo. Senator George za-
hteva senatno preiskavo teh raz-
mer korupcije.

Papež se podaja v Rusolinijo

Vatikanško glasilo pojasnjuje
naložbe, da cerkev se mi-
slila na monopoli v vagonjanju
mladine.

Rim, 4. apr. — Papeški list
"Osservatore Romano" je včeraj
v dolgem članku zelo uljudno po-
jasnil, da Vatikan neče konflikta
s Italijansko vlado glede vzgo-
je mladine. List piše, da zadnji
papežev govor pred rimskim škof-
skim obedom ni bil nobena
intervencija v politične zadeve
države, pač pa je papež izrekel
željo, da cerkev sodeluje na mo-
ralni strani vzgoje. V Italiji je
dovolj prostora za "slošno delo
cerkve in države. Cerkev si ne
lasti monopola na polju vzgoje.
Fakizem, ki je danes na delu dr-
žave, lahko obdrži telesno, du-
ševno in politično vzgojo, cerkev
naj pa ima versko vzgojo.

List ne omenja ukrepa vlade
glede razpusta katoliških akav-
skih organizacij. To znači, da
papež zaenkrat ne kaže nobene-
ga večjega odpora napram Mus-
soliniju.

ORGANIZIRANI PEKOVSKI DELAVCI POMAGAJO STAV- KUJOČIM RUDARJEM.

Organizacija je priložila še pet
tisoč hlebov kruha.

Chicago, Ill. — Unija pekov-
skih pomočnikov je že enkrat
odglasovala, da za pet tisoč hle-
bov kruha stavljujočim rudar-
jem. Zdaj je zopet odglasovala,
da daruje pet tisoč hlebov kru-
ha stavljujočim rudarjem. Ako
bi vsaka delavska strokovna or-
ganizacija storila svojo dolžnost,
bi premogovniški podjetniki spo-
znali, da ne morejo uničiti ru-
darske organizacije.

Polica ubili deklico.

Philadelphia, Pa., 4. aprila. —
Polica William Drake je včeraj
lovil dva avtomobilska tatova in
streljal nanja. Pri tem je bila
ustreljena 12 letna Mary de
Mayo, ki se je vračala na svoj
dom iz šole in stopila na cesto,
kjer so frčale krogle.

Povedan v Benetkah.

London, 4. apr. — Iz Benetk
poročajo o veliki nesreči. Hud
vihar je zagnal morske valove
v mesto, ki so poplavljeni nižji deli
mesta. Devet oseb je utonilo.

VPLIV MEŠETAR- JEV NA ZNIŽA- NJE NEZDE

Železnike družbe imajo svoje
mešetarje za pritiskanje na
premogovne cene.

Washington, D. C. — Priča-
nje W. H. Conawayja iz Fair-
monta, W. Va., sodnjakega u-
pravitelja za Brady-Coal kom-
panijo pred senatnim odsekom,
je razgalilo, kako se železnike
kompanije poslužujejo premo-
govih mešetarjev, da potiska-
ceno za premog nizdol, a obenem
seveda meše rudarjev.

Conaway je izpovedal, da je
Warner-Brady premogovna kor-
poracija večkrat skušala prodati
premog direktno Lahigh želez-
niški družbi. Nakupovalni agent
ga je poslal k premogovnemu
mešetarju, ki je plačal Cona-
wayju \$1.30 za tono premoga,
kateraga direktna produkcija je
stala \$1.36. Temo mešetarju
pa plača železnika kompanija
\$1.50 za tono premoga. Cona-
way je dodal, da je aktualna ce-
na za tono premoga \$1.95, ako
se računski troški za vzdrževanje
premogovnika.

Ko je senator Wagner vpra-
šal Conawayja, kakaj je nastavl-
jen premogovni mešetar, je
Conaway odgovoril, da mešetar
in nakupovalni agent najbrž
igrata pod enim klobukom.

Van A. Bittner, zastopnik ru-
darske organizacije v severnem
delu Zpadno Virginije, je po to-
stvar razložil senatorjem popo-
lene v drugi hiši. Bittner je
dejtal, da železnika družbe šli
znižati cene za premog, da zniža
meze rudarjev in drugih de-
lavcev. Zato železnika družba
ne mara skleniti pogodbe za do-
bavo premoga s prvim produ-
centom. Za to ima svojega me-
šetarja, ki pazi na to, ako je
producenta preveč premoga,
ta premog pa kupi mešetar po
cenah, ki so izguba za prodn-
ta, ker producent ne more dris-
ti premoga v železnikah yoso-
vih.

Ko je organizacija premogov-
niških podjetnikov izvala Bit-
tnerja, da je Bittner izpovedal,
da pri premogovniku štev. 1,
lastnina Mononga Fuel kompa-
nije, ki je zdaj oddana v najem
Victor Petersu, plača rudarjem
je \$1.25 na dan, poleg tega se
jim pa še da hrana in stanova-
nje.

Bittner je dalje izpovedal, da
premogovniški baron E. W.
Boone plačuje delavcem je \$2.98
za deseturno delo na dan, elek-
tričarjem pa pet dolarjev na
dan, delavcem, ki nakladajo pre-
mog za strojem 60 centov od
tone, za pikom pa 75 centov od
tone. Delavci pa morajo mol-
čati in ne smejo ziniti besedice.

Trocijski obetljen?

Nepotrjena vest iz Pariza sporo-
ča, da ga je Stalinov pristav
teško ranil.

Pariz, 4. apr. — Pariški "He-
rald" je danes objavil nepotrje-
no vest, da je neki Armenec, pri-
stava Stalina, pred štirimi dnevi
streljal na Leona Trockija v Tur-
kestanu. Krogi je zadel Troc-
kija v hrbet in ga težko ranila.

List ne pove, odkod je prišla
vest in kdo jo je prejel v Pari-
zu.

Mehički rebeli izpuščeni.

Mexico City, 4. apr. — Večina
67 oseb, ki so bile v pondeljek
aretirane na tajnem sestanku v
prid vstašem v Jalisco, je bilo
včeraj izpuščenih, potem ko je
vsaka plačala 100 do 500 pezov
globa. Trije duhovni, ki so ob-
toženi maševanja v privatni hi-
ši brez registracije, so pridržani
v zaporu.

Uspeli opialno demo- kracije v Nemčiji, Avstriji

Socialdemokratska stranka v
Nemčiji napreduje. Socialde-
mokratje v Avstriji so zopet
pribrili en mandat v najbolj
temnem kotičku republike.

Berlin, Nemčija. — Uspeli
nemške social- demokratske
stranke se ne zrcalijo le v prid-
bitvah, ki jih je stranka delav-
cev izvojevala v zadnjih nak-
nadnih volitvah, ampak tudi v
naraščanju članov stranke. Dne
prvega januarja 1928 je social-
demokratska stranka štela 968,
581 članov, to je članov, ki pla-
čujejo strankine prispevke. Dne
prvega januarja 1927 je pa
stranka štela le 823,520 aktiv-
nih članov. V enem letu je so-
cialdemokratska stranka na-
rasla za 45,061 članov.

Dunaj, Avstrija. — Predalako
je od nekdanj posebnega znano
kot najtemnejši kotiček v repu-
blici, v katerem gospodari kriva
škofova palica in kjer je v va-
seh najvišji gospod fajmošter.
Pri zadnjih volitvah je pribrila
en mandat več, tako da ima zdaj
na Predalakov šest mandatov.
Nemški nacionalci so pa izgubili
en mandat.

V prvih tednih meseca aprila
se vrše na Štajerskem in Koro-
škem občinske volitve. Dne 25.
marca so pa bile občinske volitve
na Šolnogrškem.

V New Jersey najbrž ne bo socialistična lista

Predložena predloga za novo
stranko 100,000 pod-
pisov.

Newark, N. J. — Newjersey-
ski socialisti bodo mogoče oro-
pani volilne pravice, ako bo
smagala velja republikansko-
demokratske alijance, ki si pri-
zadeva, da postane Powellova
predloga zakon. To predlogo, ki
določa, da mora peticijo za novo
stranko podpisati 100,000 volil-
cev, da pridje kandidat neodvisne
stranke na glasovnico, sta spre-
jeli obe zbornici. Sedanji zakon
zahteva, da podpisje peticijo za
neodvisno stranko samo osem
sto volilcev.

Ako governor Moore podpiše
predlogo, tedaj bodo za volilno
pravico oropani socialisti in vsi
pridpadniki drugih neodvisnih
strank. Kongresnik Berger je
konferiral s senatorjem Edgwin
iz New Jerseyja, da se napravi
pritisk za vetriranje predloge. Ta
precedent prinaša nevarnost, da
slede v vseh državah temu zgri-
do. Socialisti so apelirali na go-
vernerja Moora, da vetira pred-
logo. Ako države prično spreje-
mati take predloge, tedaj ne bo-
do mogli priti na glasovnico ne-
odvisni kandidati.

Državo New Jersey kontrolira
zveza demokratičnih in re-
publikanskih političarjev. Zdru-
ženi dele politične službe. De-
mokratje kontrolirajo mesta ob
reku Hudson in naproti New
Yorka, ostala mesta so pod ko-
mando republikancev. Namen
Powellove predloge je, da se re-
publikanska in demokratska
stranka ohranita vektrojno v
sedlu.

Stranota Francije.

Pariz, 4. aprila. — Francija
je še edina država na svetu, ki
ima jetniške ladje za prevažanje
kriminalcev v kolonije. Na
oddaljenih otokih. Ravno včeraj
je francoska jetniška ladja "La
Martiniere" odpeljala iz Rochel-
la 418 kaznjencev v zloglasno
kazensko kolonijo na francoski
Gulani. Kolonija je za dosmrtno
jetnike. Ko so naložili človeško
blago na ladjo, so jetniki v svo-
jih celicah pod krovom tako tu-
li, da jih je bilo slišati v prista-
nišče, ko je bil parnik že daleč
na morju.

KONFERENCA OD- BORA ZA REŠI- TEV UNIJE

Konferenca je lavolila svoje
vodstvo in predloženo ji je
bilo poročilo odbora.

Pittsburgh, Pa. — Konferen-
co je posval k redu John W.
Watt iz Springfilda. Delegat-
je so nasadili vse sejede in neka-
teri stoji med sedeli. Konferen-
ca je bila sklicana s namenom,
da se razbije Lewisova mašina.
Delegatje iz raznih distriktov
sborujejo po distriktih in spo-
polnili so organizacijo tako, da
ima vsak distrikt svojega kapi-
tana. Ta spopolnitev organizacije
se je izjavila avster po de-
veturnem aborovanju. Toohy
je bil izvoljen tajnikom konfe-
rencos. Prvi je dolžil besedo
Brophy, Lewisov protikandidat
leta 1926. Podal je dolgo anali-
sirano poročilo o dogodkih za-
dnjih let v rudarski organizaciji.
Naglašal je, da je Lewisova tak-
tika v tej stavki za pocepeljenje
rudarske unije, kakor je bila v
prejšnjih stavekah. Naševal je,
kako so rudarji v nekaterih
distriktih delali, v drugih pa
stavkali. Očital mu je, da Lewis
ne vodi boja za šesturni delav-
nik v premogovnikih, nato je
naglašal, ako se hoče ohraniti
unija, da se morajo organizirati
neorganizirani rudarji. Njemu
je sledil Toohy, ki je rekel, da
so se delegatje obrnili k sboro-
vanju, da enija razdeli stavko in
tako umaga v sedanjih stavkih
da postane v volji razpoložen-
je, ki jo vodi v unifikacijo. Na-
glašal je, da Lewis ni bil nikdar
izvoljen predsednikom rudarske
organizacije in je vsolet ukradel
glasova. Tako je bila leta 1922,
1924 in 1926. Ko sta Brophy in
Toohy nehala govoriti je bil
stavljen in sprejet predlog, da
se poročilo obeh sprejme. Za
njima so nastopili drugi govor-
niki. S. Dziangielowski je pre-
de na dramatičen način opisal
boje v distriktu rudarske or-
ganizacije. Konferenco je akti-
vnila, da resolucijski odbor izdelal
resolucijo za obrambo treh, na-
radi bojev v prvem distriktu
prizadetih rudarjev. Wm. Boyce
je govoril v imenu samorskih
rudarjev v organizaciji in nagla-
šal, da se je delala vedno razlika
med samorskimi in belopoltnimi
rudarji in da so taka razlike po-
stale celo pri isplavljanju po-
amnine. Delegacija iz države
Ohio je po Toohyju naslanila,
da so belopoltni rudarji bojkotirali
neko restavracijo, ker niso
hoteli servirati jedi samorskemu
delavcu. Za njim je govoril
Wakerfield iz Kansasa in je
ponovil Howattovo afero, nato
pa Tom Parry iz nekega pod-
distriktja iz dvanaestega distrikta
tudarake organizacije v Illi-
noisu.

Govorili so še drugi govorniki
in mra. Christian Dolencee iz
Libertyville in Anna Mondell.
Delegatje se dele takole: 266 iz
pittsburskega distriktja, 91 iz
države Ohio, 69 iz clearfieldake-
ga distriktja v državi Pennsylv-
ania 70 iz antracitnih distrik-
tov, 96 iz države Illinois, 142 pa
iz neorganiziranih distriktov.
Ostali so pa iz drugih distriktov.
Izvoljeni so bili odseki za orga-
niziranje neorganiziranih, za
stavkovno polje, časopise, fi-
nanco in organizacije in resolu-
cije.

Vesti iz Jugoslavije

VELIKASTNO ZBOROVANJE DEMOKRATSKO-KMETSKO KOALICIJE V BELI LJUBLJANI

Veliko navdušenje Ljubljancev za Svetovno Pribičeviča in hrvaškega vodjo St. Radića.

(Ljubljana)

Ljubljana, dne 18. marca. Takega zborovanja, kakratnega je videlo danes bela Ljubljana menda še ni imela. Doslej noben kronist, ki bi pisal zgodovino Ljubljane. Tako veličastnega razbojavanja Ljubljanskih meščanov na sokolskem Taboru do sedaj dejanski še ni bilo in klerikalci, ki so s strahom in bojaznijo gledali na širjenje demokratizma in liberalizma so dobili resne skrbi, ki se izražajo njihovega še nadaljnjega obstoja.

S primernim pompom so se res vršile vse priprave za sprejem voditelja jugoslovanskih samostojnih demokratov in za voditelja hrvaškega kmetkega ljudstva. Ali v vsem tem velikem in močnem zborovanju se je dalo lažje videti, da je vse zborovanje tudi enodušen izraz ljubljancev proti klerikalizmu in proti reakciji, ki jo uganjajo slavni gospodje iz Beograda in katerim pomagajo prav pridno nekdanji hlapci Dunaja — slovenski klerikalci.

Vse to zborovanje po našem mnenju ni prav ničesar drugega, kakor močnejši izraz volje slovenskih demokratov proti slovenskemu klerikalizmu in posebej še proti vladni Valji Vukičeviću.

Demokratsko kmetkasko koalicija je zborovala na sokolskem Taboru v Ljubljani. Nad desetstotimi ljudmi se je zbralo v največji dvorani na Slovenskem in v beli Ljubljani, da poslušajo Stjepana Radića in Svetozara Pribičevića, ki sta prišla iz južne države. Vse je pričakovalo z nestrpnostjo, kako bosta poročala ova govornika o sedanjem položaju in o nalogah kmetkasko demokratske koalicije, ki ima namen zrušiti neparlamentarno vladno gospodo Vukičevića in slovenskih klerikalcev.

Zborovanje je otvoril g. Adolf Ribnikar poslevočel podpredsednik SDS — demokratske stranke. Na njegov predlog so izvolili za predsednika zborovanja g. Pipana, načelnika slovenske kmetkasko stranke. Nato so sledili pozdravni govori: skoro vseh navzočih narodnih zastopnikov iz Slovenije, Hrvaške, Bosne, Srema, Vojvodine in Srbije. Daljši pozdravni govor je imel poslanec Ivan Pucelj. Zatem pa je govoril ljubljanski poslanec dr. Albert Kramer in pa ljubljanski župan dr. Dinko Puc.

Nato pa je stopil na govorniško tribuno sam Stjepan Radić, ki je bil burno pozdravljen od navdušenih pristavev. Govoril je o važnih političnih vprašanjih. Zatem pa se je omejil tudi na druga vprašanja: kakor vprašanje prehrane onih prebivalcev, ki valed slabe letine stradajo. To so predvsem v Bosni in Hercegovini, zlasti pa tudi v Crni gori. Nato se je dotaknil tudi gospodarskega položaja Jugoslavije in je poudarjal važnost inozemskega posojila za našo državo. Pri najetju tega posojila delajo korupcionisti velike svinjarije. Finančni ministar in Velja Vukičević, predsednik vlade v Beogradu zahtevata 3% provizijo od posojila, ki ga bosta najela v inozemstvu. Zato seveda tudi ni prav nič čudno, ako nobota iz vladnega stočka, kajti sama provizija 13 milijardnega posojila v inozemstvu znaša potemtakem nič več in nič manj, kot 390 milijonov dinarjev! — Radić je nato poročal tudi o takozvanih netunskih konvencijah, ki so za Jugoslavijo precej težak udarec in nepotrebno breme. Skandaliziral se je nad demagogijom, ki ga vlada in z njimi tudi slovenski klerikalci uganja z netunskimi konvencijami.

Rešitev situacije vidi gospod Radić v tem, da se enkrat s-

sigura čisti parlamentaren režim. Brez parlamentarizma ni demokracije in demokracija je za Jugoslavijo tisti čimtelj, ki more državo pripeljati čim prej do sloge in do notranje konsolidacije.

Končno je dejal Radić še tole: Nočemo v Vukičevićovo vladno in nobeno drugo cincarako radikalno-demokratsko vladno s takimi alepimi drevesi.

Za Radićem je dobil besedo svetozar Pribičević, ki je burno pozdravljen govoril o programu kmetkasko demokratske koalicije in o delu KDK. Njegov govor je zlasti vplival na slovenske demokrate, ki so pazno sledili njegovim izjavam. Glavni pogoj KDK so ti, je nadalje rekel Pribičević: Depolitizacija državnega uradništva, garancija, da se razširi lokalna avtonomija in da se sprovede gospodarska enakopravnost.

Zaključni govor je potem imel dr. Albert Kramer, ki se je v imenu stranke zahvalil vsem in vsakomur, ki so pomagali ustvariti tako močno manifestacijo napredne misli.

Nato pa se je razvil veličasten sprevoz v povorkah iz Tabora v mesto.

V časih, ko je bilo delavstvo enotno, je samo ono take shode prirejalo; sedaj, ko je valed komunističnega rovarjenja razkropljeno — pa hodi po ulicah demokratsko-kmetkasko koalicija.

Vas Prepolje žrtve požara. Huda požarna nesreča je padla 21. marca zjutraj vas Prepolje, ki spada pod občino Sv. Marijeta na Dravskem polju. Požar, ki je nastal na nepojasnjen način, je upepelil 12 objektov, hiš, gospodarskih poslopj in hlevov, lastništvu starih posestnikov. Zgorelo je tudi 5 svinj, drugo živino pa so rešili.

Mariborski gasilci so dobili obvestilo o nesreči s pragaškega kolodvora in stojnišnega svoloča, niso pa mogli pomagati, ker vas razen studenca nima vode. Edino, kar se je dalo storiti, je bilo, da so raztrgal gorče stavbe ter tako preprečili nadaljnje širjenje ognja.

Ameriški poslanec Prince se uči slovenski. Ameriški poslanec v Beogradu g. Prince, velik prijatelj našega naroda, je prišel v Zagreb, kjer je na tamkajšnji univerzi predaval o vseučilišču v amerškem družabnem življenju. V razgovoru s urednikom "Novosti" je poslanec Prince med drugim izjavil, da se zanima za "slovensko narobe" ter bo letos dva meseca preživel v Boinju v vili princa Pavla in proučeval naš jezik.

Brezposelnost v mariborski oblasti ostaja vedno velja. V mešičkih rudnikih so odpustili 50 redarjev, v gustanjki jeklarni pa je redukcija zadela 20 delavcev. Govori se tudi, da bo opuščen rudniški obrat v Lekah. Tudi v drugih industrijskih krajih oblasti je delavstvo v največjih skrbih za delo in zaslužek. Ob naraščajoči brezposelnosti je več ko čudno, da dobi mariborska oblast sedaj od pomoči gladojočim 14 vagonov koruze. — S koruze brezposelnim in drugim revežem ne bo dosti pomagano.

Smrtina kosa. V Ljubljani je umrl magistratni pisarniški oficijal Ivan Medved. — Od 17. do 20. marca so umrli v celjski javni bolnici: Velančak Marija iz Verce v šmarnskem okraju, 60 letni delavec Miha Reščnik iz Celja, okolice, 59 letni vinčar Miha Vlod iz Gabrovnik v konjskem okraju, 39 letni brezposeln Josip Spoljarić iz Dornice in 5 letni rejčček Milan Omeruš iz Laškega.

300 inozemcev deportiranih. New York, N. Y. — 8 Seattle, Wash. je v torek dospelo pod nadzorstvom naseljenjskih uradnikov nad tristo inozemcev, katere bodo poslali nazaj v državo, od koder so prišli. Večina izmed njih je prišla v Ameriko nepostavnim potom ali pa imajo kriminalne rekorde.

IZ PRIMORJA

Juljska Krajina v slamlniku. Italijanska slamlna industrija je v stikah in težavah. V inozemstvo gre premalo italijanskih slamlnikov, zato pa naj jih nosijo doma. Goriški prefekt je že ukazal prebivalstvu, da si mora letošnje poletje oskrbeti slamlnike. Sedaj se vodi iz Trsta velika akcija v prid slamlni industriji. Fasistična organizacija ukazuje vsem trgovinam a klobuki, da morajo koncem aprila razstaviti raznovrstne slamlnike in dolžnost vsakega dobrega Italijana je, da si kupi slamlnik, ker s tem pomaga domačo industrijo in zaposlenosti številnih delavcev. Kdor se bo protivil, bo veljal za subverzivnega, Italijanstvu sovražnega človeka, ki naj se nikar ne čudi, če mu bo arediti mesta zletel klobak v glavo.

Nesreča v Idrijskem rudniku. Parno dvigalo, na katerem so bili trije delavci, je treščilo na dvanajstem polju jugovzhodne jame na zaporo, tako silno, da so vsi trije delavci padli na železni ploščami pokrita tla. Teško poškodovan je Anton Vidmar, meniške poškodbe imata Ferdinand Čuk in Rafael Božić.

"Briljola" v šoli. Italijanski učitelj Spattula v Ozeljanu učil otroke v šoli igrati beiskolo, trešete itd. Nacionalne karte se vrtilo v otroških rokah pa za denar igrajo. Spattula je uvelil v šolo tudi pesme vaje pa ur na tedno. To je pristna fašistična šola in ozeljski učitelj bo dobil odklovanje in nagrado.

V Vipavi so kupili Sekanovo hišo za občinski dom, ki stane s popravili nad 50.000 lir. Zupanski uradi a številnim obojem in drugo, razkošno mobilijo, so še nastanjeni na novem mestu. Sedaj spadajo k Vipavi Vrhopolje, Budanje, Slap, Lože in Gode. Nove vojašnice v Vipavi so dokončane in vojaštvo se v tržaškem naseli v njih.

Ogroben. Poročali smo, kako je italijanski trgovec Catanee odstopil jugoslovanskega trgovca Mindjana za pet vagonov lesa. Pustil mu je bil nakazilo za plačilo 25.000 lir pri nekem malem zavodu v Monci, kjer pa ni imel naloženega denarja niti ene lire. Pri razpravi v Gorici se je očitno pokazala gotufurja in Catanee je bil obsojen pri prizivni razpravi 12. t. m. je bil pa oproščen. Fasistična justica!

Grabe za tri sta kopala pri kmetu A. Pipanu v Velikem Dolu 27letni E. Spacal in 30letni M. Ostrovačka. Hotela sta razstreliti večjo skalo. Mina, skoro že pripravljena, je eksplodirala in oba mlada človeka sta obtežena težko ranjena. Spacal je kmalu na to umrl. Ostrovačka leži v tržaški bolnici in malo je upanja, da bi okrevala.

Most in gozd. V Kamnem do bijo most čez Sočo. Pričela ga je graditi tvrdka Feragotti. Most bo narejen na račun gozda, ki ga je že sekajo, in na račun fonda v to svrhu nabranega v prejšnjih letih. Imeli bodo most, gozda pa ne bo več.

Sejati bi radi kmetje v Istri pa nimajo semena. Iz Golea pišejo, da je bila tam silno slaba letina pa je pošlo vse seme. Denarja ni, da bi kupili drugo. V strahu se vprašujemo, kako se bomo izvlili iz sedanjega žalostnega položaja. Vse kaže, da bo letošnja letina še slabša od lanske. Tako težko je tudi drugim seljakom po Čikariji in ostali Istri.

45 piketov aretiranih v Kenoshi. Kenosha, Wis. — 45 oseb, med katerimi je 11 žensk, je bilo v pondeljek zvečer aretiranih pred tovarno Allen A. Company, pred katero je okrog 300 oseb demonstriralo proti stavkokazom. Aretiranci so bili izpuščeni proti varščini. Boj traja že od 7. marca, ko je sodišče izdalo prepoved piketiranja pred omejeno tovarno za pletenine, ki je izprla delavce.

Ali ste že naredili Pruvoto ali blazinski list svojemu prijatelju ali sorodniku v demokraciji? To je edini dan trajne vrednosti, ki ga za mal denar lahko pošljete drugemu v demokracijo.

RAZNE VESTI

GIBANJE ZA PET DNI DELA V TEDNU

Čikaški pleškariji in sobni slikarji bodo delali le 40 ur v tednu.

Chicago, Ill. — Čikaški pleškariji, sobni slikarji in tapetniki delajo od dne 2. aprila samo štiriideset ur v tednu. Meda od ure \$1,02, ostane, ali tedenski zaslužek se zniža od \$65 na \$58,50. Unija smatra znižanje delavnih ur za veliko bolj važni faktor kot povišanje mede. Zda bodo imeli pleškariji, sobni slikarji, sobni slikarji in tapetniki dva dni prost v tednu. To pomeni, da se med njimi zniža število brezposelnih delavcev. Unija izjavlja, da podjetniki, ki imajo pogodbo s unijo, ne bodo mogli ob nobenih izvrševati nobenega dela.

Ometaci delajo že od dne 1. januarja samo pet dni v tednu. Njih pogodba poteče šele meseca junija 1936. Ometacev je nekaj nad tri tisoč, pleškarijev, sobnih slikarjev in tapetnikov pa od 15 do 20 tisoč.

Nemcem se dobro godi v ruski vojni.

Berlin, 4. apr. — Nemški inženirji, ki so bili aretirani v Dencu na območju sabotaže, poročajo domov, da so jetiki oblačniki zelo lepo ravnanje s njimi v zapori. Imajo dobro postrežbo in precej svobode ter smejo pisati svojim srodnikom.

Zelo umoril.

St. Louis, Mo. — Sam Balin, star 70 let, se je vjel, ker je silil svojo ženo pogovarjati se s nekimi močmi v predobolnici. Pograbil je nož in jo večkrat supil, da je kmalu izkavavala in umrla. Balin si je potem prerezal vrat in se sedaj nahaja v kritičnem stanju v bolnici.

Stavka sidarjev.

Champaign, Ill. — Organizirani sidarski delavci so zastavkali 2. t. m. v Champaignu in Urbani. Zahtevajo 12 in pol centa povška na uro.

BOJAŽELNI STAVKOKAZI V PENNSYLVANII

Napadi so pikete, a zdaj se bodo morali zagovarjati na sodišču.

Houston, Pa. — Pet stavkokazev, ki so iskali spora s rudarskimi piketi, so bili izpuščeni na prosto, ko je kompanija položila osem sto dolarjev porošstva za vsakega stavkokaza. Provokacija rudarskih piketov je bila izvršena pri premogovnikih Maud in Treveskyn. Stavkokazi so bili obtoženi napada in neupodobnega obnašanja. En stavkokaz je bil oborožen, a pistolo, na tovrnem avtu so imeli količke, čista in težka kladiva, da napadejo pikete. Stavkokazi so seveda zahtevali porotno obravnavo.

Orodje, ki so ga imeli stavkokazi s seboj, dokazuje, da so se mislili krvavo spopasti s piketi. Rudar Tomayke izjavlja, da je pet in dvalet stavkokazev izjavilo, da puste stavkokazsko delo. Vseh stavkokazev je štiri in trideset. Morala med stavkujočimi rudarji je izborna.

ZAMORSKI STAVKOKAZ NA PADEL PODPORNIKA UNIJE BRITVIJO

Stavkokaz je pod ključem.

Bellare, O. — Zamorski stavkokaz Charles William je napadel s britvijo Tex Yannigana, podpornika rudarske organizacije. Z britvijo mu je prizadjal zelo nevarne poškodbe. Ko je svojo žrtve obrezal nevarno s britvijo, je stavkokaz strahopetno bekal, kolikor so ga neale noge.

Stavkokaza imajo pod ključem in čaka na obravnavo. Dr. H. F. Zine, ki je dal prvo pomoč napadenemu delavcu, izjavlja, da bo stavkokaz obtožen napada s namerno, da izvrši uboj.

Stavka kovinarjev v Nemčiji.

Berlin, 4. apr. — 20.000 delavcev v kovinarski industriji je večer zastavkalo v Dregdenu, Bautzenu, Chemnitzu, Plauenu in Zwickau.

LIMONADA

Naravno, razumljivo... jaz ne pijem nič... kakopak: prav čisto nič... jaz sem antiakobolik, to se pravi: akore antiakobolik.

Ako vseeno... semtertja... poustijem kaj krepčalnega... naravno, čisto malo... je to samo zato, da ne pokvarim dobre volje ali pa da ne razalim kakoga starega prijatelja...

Sumo enkrat — takrat pa je bil moj god — sem popil štiri steklenice.

Ampak to je bilo v tistih letih, ko sem bil še mlad in močan, ko mi je arce še tako divje bilo, in ko so mi različne misli rojile po glavi.

Zda se pa še staram... Moj ananec, živnozdravniški pomočnik Petrov, me je nedavno pogledal in se prestrašil. Odkritostno je prebledel.

Človek beži, je rekel, vi ste ja popolnoma propadli. Sploh se ne da konstatirati, kje imate žive... Kje mehur... Organizam je izrabljen... z eno besedo: proči Amen.

Hotel sem to praisko pretopiti, ampak se je moja jeza izlilob ohladila.

Dragi moj, sem pomislil, pojdi ti najprej k mesarju, pa se prepričaj, konjaki zdravnik, ta ti ne uide...

Vaši organi, je dejal, so v dobrem stanju. Tudi mehur je na svojem mestu in ne izpušča. Kar se tiče arca, je vsekakor zelo dobro, da, celo večje je nego je potrebno. Ampak enega se morate ogibati: pijače. Sicer boste lepega dne crknili.

Jaz ne bi ravno rad tako-le na hitro umrl. Rad živim. Navsezadnje sem pa tudi še mlad človek. Ni še tako dolgo tega, ko sem imel 58 let.

lahko bi se, tako mislim, reklo, da se nahajam v cvetu svoje moči in lepote in na vjaku svojih let, in v prah imam to lepo veliko srce.

Če bi kdo trdil, da imam modrikast obraz in rdeč nos, to ni res: če je pa res, potem je to samo znak krepke moške narave.

samo znak krepke moške narave.

Vendar pa sem se odločil, da se bom varoval pijače.

To sem se torej namenil in sem se tudi varoval. In ne pijem več, zares ne. Celu uro nič, dve celi uri nič.

Ob petih grem naravno v svojo gostilno jest.

Najprej juha, potem kuhano meso, potem pa postanem jejen.

Mesto kake močne pijače, bom naredil — si mislim — mineralno vodo, limonado ali pa kako podobno svinjarijo.

Pokličem natakarija.

— Halo, ali ti tukaj strežoš?

— Prinesl mi ti oale, limonado!

Natakari prinese zares limonado in celo v steklenici, in natoči polno veliko čašo.

Izpijem čašo... Čudno...

Zdi se mi, kot bi imela okus vode, žganja...

Pojijem še eno tako čašo limonade. In še eno. Pri Bogu!... Vodka.

Hudiča real!

Nato popijem ostanek iz steklenice. Ni moglo več biti dvoma: prava voda!

— Se! — sarjovem.

Natakari prinese.

— Jaz sem naredil limonado, pravim... Kaj si pa tu prisel, tapec?

— To, to je... to se pri nas še dolgo imenuje limonada. Se iz tistih žalostnih časov, ko je bila vodna prepevčana. Prave limonade opraviča ne točimo... te ni pri nas še nihče naredil.

— Dobro. Pa daj sem tisto vodo limonado. Natoči, mrha!

In tako se mi ni posrečilo, da bi čisto opustil pijače.

Okolnosti so bile proti meni.

Kakor se to že reče: življenje dikira svoje zakone.

In njim se je treba pokoriti.

Deset duhovnov izgnanih iz Mehike.

Mexico City, 8. apr. — Štiri-deset klerikalnih vetašov, med katerimi je deset duhovnov, bo jutri odpeljanih v kasarsko kolonijo na otoku Tres Marias v Pacifičnem morju. Vsi so spore: če je pa res, potem je to

Če kadite za užitek

—ne spadate več med začetnike.

Camels so napravljene za kadilce, ki poznajo svoje cigarete.

Camels

"Miljo daleč bi šel za Camel"

